

Uitspraak Commissie van Beroep 2018-017 d.d. 20 februari 2018

(mr. W.J.J. Los, voorzitter, mr. J.B.M.M. Wuisman, J.C.H. Kars AAG CERA en F.R. Valkenburg AAG RBA, leden, en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Samenvatting

Door belanghebbenden is bij de bank een hypothecaire lening en op advies van en met bemiddeling van de bank bij verzekeraar een beleggingsverzekering afgesloten met het doel om met beleggingen een kapitaal op te bouwen ter aflossing van de lening. De kapitaalopbouw verloopt niet zoals gehoopt. Belanghebbenden spreken in verband met de beleggingsverzekering zowel de bank als de verzekeraar aan tot vergoeding van schade, ieder in een aparte procedure en stellende dat de schade het gevolg is van fouten waarvoor zowel de bank als verzekeraar ten volle aansprakelijk zijn te houden nu zij naar buiten toe voor een eenheid mochten worden gehouden. In beroep wordt als belangrijkste fout aangemerkt dat belanghebbenden door de bank reeds in het begin van het beleggen niet in de gelegenheid zijn gesteld om hogere stortingen in het gekozen beleggingsfonds te doen. De Commissie van Beroep verwerpt het standpunt dat de bank en verzekeraar als een eenheid zijn te beschouwen en uit dien hoofde aansprakelijk zijn te houden voor elkaars fouten. De bank en de verzekeraar hebben ter zake van de beleggingsverzekering ieder een aparte rol gespeeld, eerstgenoemde als adviseur en bemiddelaar en laatstgenoemde als leverancier van een verzekeringsproduct. Verder is door belanghebbenden onvoldoende aangetoond dat zij reeds spoedig na het tot stand komen van de verzekering werkelijk de wens hebben gehad om hogere stortingen te doen en ook dat zij daadwerkelijk daartoe strekkende verzoeken hebben.

[Klik hier voor de uitspraak in eerste aanleg.](#)

I. De procedure in beroep

- 1.1 Bij een op 8 juni 2017 ontvangen beroepschrift heeft Belanghebbende [naam 1], naar wordt aangenomen, mede uit naam van Belanghebbende [naam 2] beroep ingesteld bij de Commissie van Beroep financiële dienstverlening (verder: de Commissie van Beroep) tegen een bindend advies van de Geschillencommissie financiële dienstverlening (verder: de Geschillencommissie) dat is vastgesteld op 24 april 2017 in de door Belanghebbenden tegen de Bank bij Kifid aangespannen procedure met het dossiernummer [nummer 1]. In genoemd beroepschrift is door genoemde Belanghebbenden tevens beroep ingesteld tegen een bindend advies dat de Geschillencommissie in een uitspraak van eveneens 24 april 2017 heeft gegeven in een parallel lopende procedure met het dossiernummer [nummer 2] tussen de Belanghebbenden en ABN AMRO Levensverzekering N.V. (hierna: Verzekeraar).
- 1.2 De Bank heeft een op 11 juli 2017 gedateerd en door Kifid op 13 juli 2017 ontvangen verweerschrift ingediend.
- 1.3 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 11 december 2017. Belanghebbenden waren, zoals vooraf meegedeeld, daarbij niet aanwezig. Verzekeraar heeft kort nog enige

toelichting op het standpunt van de Bank gegeven en verder vragen van de Commissie van Beroep beantwoord.

- 1.4 De weersomstandigheden hebben een lid van de Commissie van Beroep verhinderd om aan de mondelinge behandeling deel te nemen. Verzekeraar heeft verklaard dat zij ermee instemt dat de Commissie van Beroep met vier leden de zaak behandelt en daarover beslist.

2. Inleiding op de beoordeling in beroep

de feiten

- 2.1 Uitgegaan wordt van na te noemen feiten, van welke feiten uit de uitspraak van de Geschillencommissie en de andere processtukken blijkt en die in beroep niet dan wel onvoldoende zijn bestreden.

(i) Belanghebbenden hebben in 1999 samen bij de Bank onder meer een hypothecaire geldlening ten bedrage van NLG 349.000,- (hierna: de Meegroeihypotheek) afgesloten.

(ii) Na advisering door en met bemiddeling van de Bank heeft ieder van de Belanghebbenden op basis van een op 12 mei 1999 door de Bank verstrekte offerte met Verzekeraar een zogeheten Meegroeiverzekering afgesloten (hierna: de Verzekering of Verzekeringen). Iedere Verzekering heeft een looptijd van 1 juni 1999 tot 1 juni 2022 en strekt tot opbouw van een kapitaal, waarmee de geldlening kan worden afgelost. Er is voor gekozen het kapitaal op te bouwen door voor 100% te beleggen in het door de Bank beheerde AA All In Fund. Onder de Verzekering, die een Belanghebbende met Verzekeraar heeft afgesloten, is het overlijdensrisico van de andere Belanghebbende verzekerd voor een bedrag van NLG 134.000,- of, indien hoger, het bedrag gelijk aan de waarde van de participaties per sterfdag. De uit hoofde van de Verzekeringen verschuldigde premies zijn vast gedurende de looptijd en bedragen NLG 234,55 respectievelijk NLG 271,79 per maand.

(iii) Er is, zoals door de Bank in een brief van 17 december 1998 aan Belanghebbenden voorgesteld, bij de Bank ook nog een effectendepot geopend waarop een bedrag van NLG 170.000,- is gestort. Dat bedrag is conform het voorstel van de Bank ook in effecten belegd.

(iv) Bij brief van 20 november 2000 heeft de Bank Belanghebbenden onder meer het volgende bericht:

“(…)

Naar aanleiding van ons onderhoud met betrekking tot bovenvermelde meegroeihypotheek / meegroeiverzekering kan ik u het onderstaande meedelen.

Mogelijkheid I.

In het kader van de belastingherziening 2001 komt er een overgangsregime voor bestaande kapitaalverzekeringen indien gesloten vóór 14 september 1999. Dit overgangsregime is op uw Meegroeiverzekering van toepassing. Dit betekent dat de huidige regels en voorwaarden blijven gelden. De waarde tot NLG 267.751,- (Euro 121.500,-) blijft onbelast in Box 3 gedurende de hele looptijd van maximaal 30 jaar. Deze vrijstelling is overdraagbaar zodat u voor twee keer dit bedrag in aanmerking komt.

Zowel de Meegroeiverzekering als uw polis bij Royal Nederland valt dus binnen deze vrijstelling. Echter, er mag na 14 september 1999 géén wijziging hebben plaatsgevonden op de polis. Een bijstorting is dus voor u niet interessant.

Mogelijkheid 2.

Als U de bestaande Meegroeiverzekering wil laten aanmerken als een kapitaalverzekering eigen woning moet u dit uiterlijk bij de aangifte 2001 indienen.

De Meegroeiverzekering valt dan in Box I.

U heeft dan ook de **verplichting** de hypotheek op de einddatum af te lossen. U heeft wel de mogelijkheid een extra storting op de Meegroeipolis te doen echter u kunt ook in eigenbeheer een beleggingsdepot opbouwen.

(...)"

(v) Belanghebbenden hebben jaarlijks waardeoverzichten van de Verzekeringen ontvangen, vanaf 2008 conform de "Modellen De Ruiter".

(vi) Ter zake van ieder van de Verzekeringen is door Verzekeraar ter compensatie van het hefboom- en inteereffect een bedrag uitgekeerd.

(vii) In 2011 heeft er tussen Belanghebbenden en de Bank een gesprek plaats gevonden over de tegenvallende vermogensopbouw binnen het kader van de Verzekeringen.

(viii) De verdeling van de krachtens de Verzekeringen verschuldigde premie is in 2012 gewijzigd van 100% beleggen in 100% sparen, terwijl in oktober 2014 in beide Verzekeringen een bedrag van € 10.000,- is bijgestort en de verzekerde uitkeringen bij overlijden zijn verlaagd naar 90% van de waarde van de beleggingen.

de vordering, de grondslag daarvoor en het verweer daartegen

- 2.2 Belanghebbenden zijn in november 2014 bij Kifid een klachtprocedure tegen de Bank gestart als ook een klachtprocedure tegen Verzekeraar. Zij vorderen onder beide Verzekeringen tezamen als schadevergoeding een bedrag van in totaal € 75.529,-. Dit bedrag is het verschil tussen het in de offerte van mei 1999 in verband met de Verzekeringen vermelde doelvermogen van NLG 349.000 (€ 158.369,-) en de hoogte van de onder de Verzekeringen te behalen voorbeeldeindkapitalen – (€ 42.236,- + € 40.604,-) € 82.840,- – na aanpassing van die Verzekeringen zoals vermeld in mutatieformulieren van 8 oktober 2014.

- 2.3 Belanghebbenden leggen aan deze vordering ten grondslag een tekortschieten in zorg jegens hen, bestaande uit kort samengevat:
- het ondanks verzoeken daartoe tot 14 oktober 2014 niet toelaten van hoge stortingen onder de Verzekeringen, zulks in strijd met de verstrekte productinformatie en de fiscale mogelijkheden;
 - het hen niet adequaat informeren over het met de Verzekeringen te behalen resultaat en de tegenvallende vermogensopbouw onder de Verzekeringen.
- Belanghebbenden houden hierbij als uitgangspunt aan dat Verzekeraar en de Bank een eenheid vormen waardoor zij ieder op grond van voormeld tekortschieten voor de geleden schade zijn aan te spreken.

- 2.4 De Bank heeft de vordering bestreden en verwijst in verband daarmee in de eerste plaats naar eerder in het geding gebrachte stukken. Zij voert aanvullend, kort weergegeven, onder meer nog het volgende aan. Zij en Verzekeraar zijn aparte juridische entiteiten die voor elkaars handelen verantwoordelijk noch aansprakelijk zijn. De brief van 20 november 2000 levert geen bewijs op voor de stelling dat tussen de Bank en Belanghebbenden het doen van (extra) hoge stortingen is besproken. De brief strekt enkel ertoe Belanghebbenden te informeren over de gevolgen van de belastingherziening 2001. Van de gestelde garantie dat het doelkapitaal zal worden gehaald, is geen sprake. Deze stelling wordt niet onderbouwd. De Bank sluit af met een verzoek tot afwijzing van de vordering van Belanghebbende.

de beslissing van de Geschillencommissie

- 2.5 In haar uitspraak van 24 april 2017 komt de Geschillencommissie tot de slotsom dat de Bank niet toerekenbaar is tekortgeschoten in haar zorgplicht jegens Belanghebbenden. Daaraan voorafgaand overweegt de Geschillencommissie onder meer het volgende. Niet is komen vast te staan dat Belanghebbenden op enig moment daadwerkelijk de Bank hebben verzocht om extra (hoge) stortingen in hun Verzekeringen te mogen doen. Met de informatie in het bij de offerte behorende document “Toelichting en berekening voorbeeldkapitalen” en de daarin opgenomen “Let op”-teksten zijn Belanghebbende voldoende geïnformeerd over het met de Verzekeringen mogelijk te behalen resultaat en hebben zij zonder meer kunnen en moeten begrijpen dat er sprake was van beleggingsverzekeringen met niet gegarandeerde uitkeringen aan het eind en dat derhalve de mogelijkheid bestond dat het doelkapitaal niet zou worden gehaald. Voor zover een beroep wordt gedaan op de brief van de Bank van 17 december 1998 ter staving van de stelling dat het doelkapitaal met de Verzekeringen zou worden gehaald, wijst de Geschillencommissie erop dat de brief betrekking heeft op het beleggingsdepot en dat over het resultaat van dat depot niet wordt geklaagd. Verder zijn Belanghebbenden met de door Verzekeraar jaarlijks toegezonden waardeoverzichten op de hoogte gesteld van de waardeontwikkelingen van de Verzekeringen.

3. Beoordeling van het beroep

- 3.1 Belanghebbenden hebben hun bezwaren tegen de uitspraak van de Geschillencommissie naar voren gebracht door eerst in het algemene gedeelte van het beroepschrift algemeen luidende klachten te uiten en vervolgens ter uitwerking daarvan in bijlage 2 van het beroepschrift opmerkingen bij een aantal overwegingen uit de uitspraak te plaatsen. Uit een en ander zijn de hierna te vermelden, voldoende gespecificeerde bezwaren tegen de uitspraak af te leiden.
- 3.2 Ook in beroep gaan Belanghebbenden ervan uit dat de Bank en Verzekeraar als een eenheid zijn te beschouwen en derhalve samen aansprakelijk zijn te houden voor de volgens hen door ieder gemaakte fouten en de schade daaruit. Dit uitgangspunt acht de Commissie van Beroep niet juist. De Bank en Verzekeraar zijn beide aparte juridische entiteiten en hebben vóór en na het aangaan van de Verzekeringen ieder een eigen functie met eigen verantwoordelijkheden gehad, de Bank die van adviseur en

bemiddelaar en Verzekeraar die van leverancier van een verzekeringsproduct. Dit brengt mee dat de Bank niet aansprakelijk is te houden voor fouten van Verzekeraar, voor zover daarvan sprake zou zijn.

- 3.3 Als hoofdbezwaar wordt aangevoerd dat de Geschillencommissie geen aansprakelijkheid van de Bank aanneemt voor het feit dat Belanghebbenden tot 2014 niet in de gelegenheid zijn gesteld om bijstortingen te doen. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep treft dit bezwaar geen doel. Evenals de Geschillencommissie is de Commissie van Beroep van oordeel dat op Belanghebbenden de last rust bewijs te leveren van hun door de Bank betwiste stelling dat zij concrete verzoeken aan de Bank voor bijstortingen hebben gedaan en dat zij met de brief van 20 november 2000 en ook anderszins niet voldoende bewijs hebben aangedragen voor het door hen daadwerkelijk gekoesterd zijn van de wens om extra bijstortingen te doen en voor wanneer en hoe zij concrete verzoeken tot extra bijstortingen aan de Bank hebben gedaan als ook voor de weigering van de Bank om dergelijke verzoeken te honoreren. In dit verband verdient vermelding dat in mei 1999 nog was overeengekomen dat de te betalen premie gedurende de looptijd van de Verzekeringen een vaste premie zou zijn.
- 3.4 Het bezwaar dat de Geschillencommissie met de vermelding, dat in verband met het hefboomeffect vergoedingen van € 169,04 en € 199,31 zijn ontvangen, suggereert dat de geleden schade geheel zou zijn vergoed, baat Belanghebbenden niet. Van de vermelding als vaststaand feit dat in verband met het hefboomeffect vergoedingen van € 169,04 en € 199,31 zijn ontvangen, gaat niet de gestelde suggestie uit.
- 3.5 Voor zover als bezwaar wordt aangevoerd dat de Geschillencommissie ten onrechte niet heeft aangenomen dat met de jaarlijks toegezonden waardeoverzichten bij Belanghebbenden de indruk is gevestigd dat er op eind van de looptijd geen achterstand op het af te lossen bedrag zou zijn, gaat ook dat bezwaar niet op. Er zijn niet voldoende bewijsstukken door Belanghebbenden in het geding gebracht waaruit het gewekt zijn van genoemde indruk zou kunnen worden afgeleid.
- 3.6 Voor zover nog andere bezwaren zijn gelegen in hetgeen in het inleidend gedeelte van het beroepschrift en in bijlage 2 bij dat beroepschrift verder nog wordt opgemerkt, treffen zij wegens onvoldoende onderbouwing of wegens gemis aan belang geen doel.

4. Slotsom

- 4.1 Het voorgaande voert tot de slotsom dat het beroep geen doel treft.

5. Beslissing

De Commissie van Beroep beslist tot handhaving van de uitspraak van de Geschillencommissie.